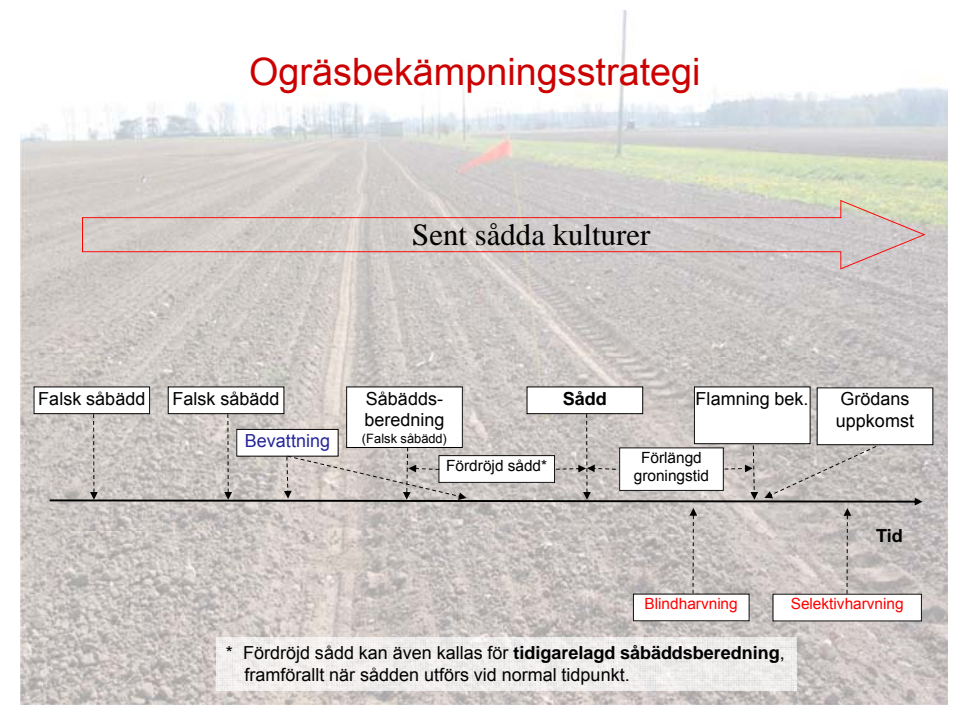

David Hansson
 Inst. för biosystem och teknologi,
 SLU Alnarp

Ogräsbekämpningsstrategi

- Ogräsbekämpning i ekologiska grönsaker - före grödans uppkomst och i dess tidiga utvecklingsstadier

Projektperiod 2006-2011

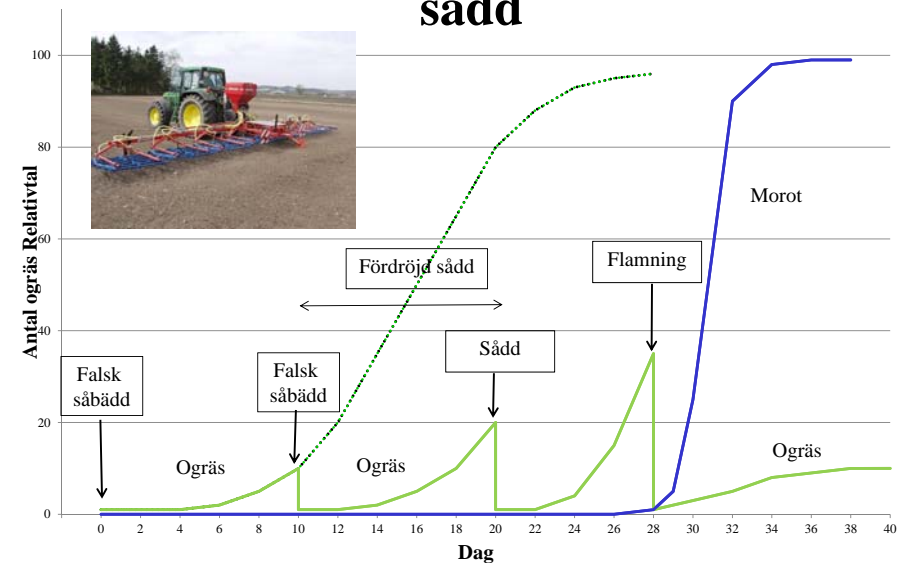
- Ogräsbekämpning vid tidig etablering av radodlade grönsaker i ekologisk odling

Projektperiod 2012-2014

Finansiärer: Jordbruksverket, Partnerskap Alnarp

Två falska såbäddar + fördröjd sådd

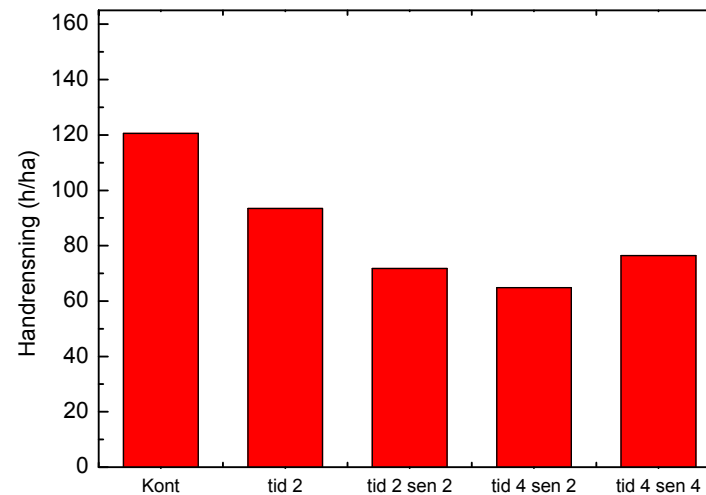

Falsa såbäddar & såbäddsberedning

Falsk såbädd + såbäddsberedning   Obehandlat

Falsa såbäddar

Handrensning (h/ha) efter olika antal falska såbäddar, som utfördes på två djup 2 cm och 4 cm (tid = 12 maj, sen = 20 maj).

Falsa såbäddar - Owe Johansson Raggården

Falsa såbäddar

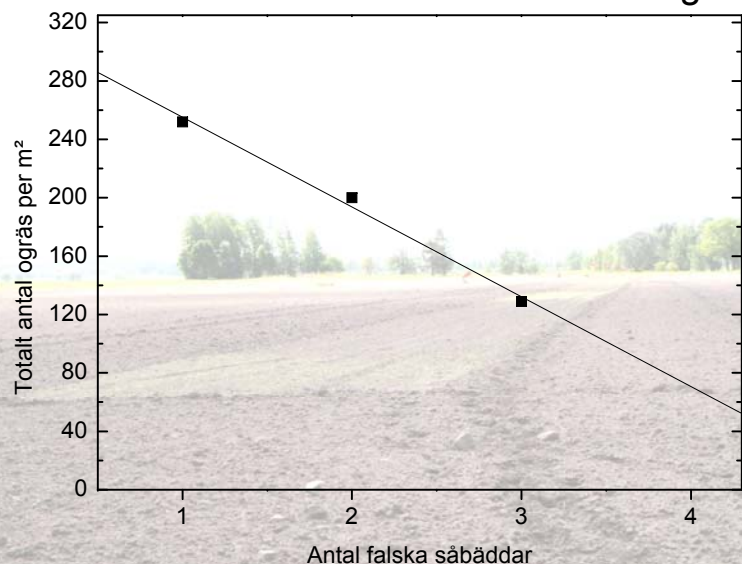
X = utförda behandlingar

Försöksled	rotorharv	ogräsharv	ogräsharv	ogräsharv	sådd
1	x			x	x
2	x		x	x	x
3	x	x	x	x	x
Datum	3 maj	11 maj	18 maj	26 maj	31 maj

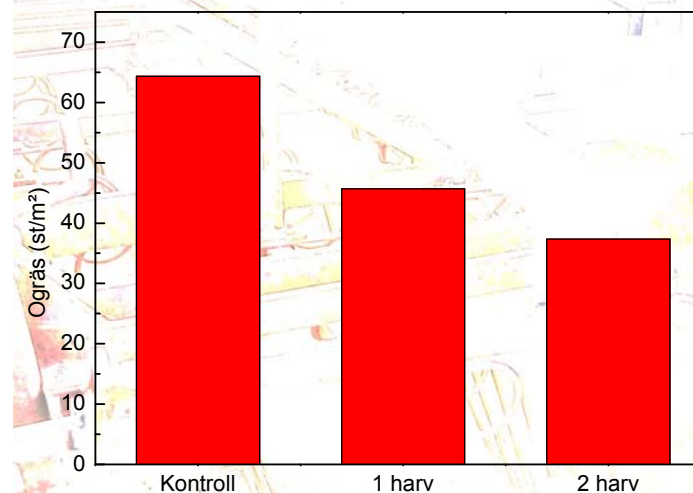
Kuhn rotorharv i försöket!

Tre falska såbäddar halverade antalet ogräs

Cirka 60 ogräs färre per harvning - en vecka mellan harvningarna

Falska såbäddar på upphöjd bädd

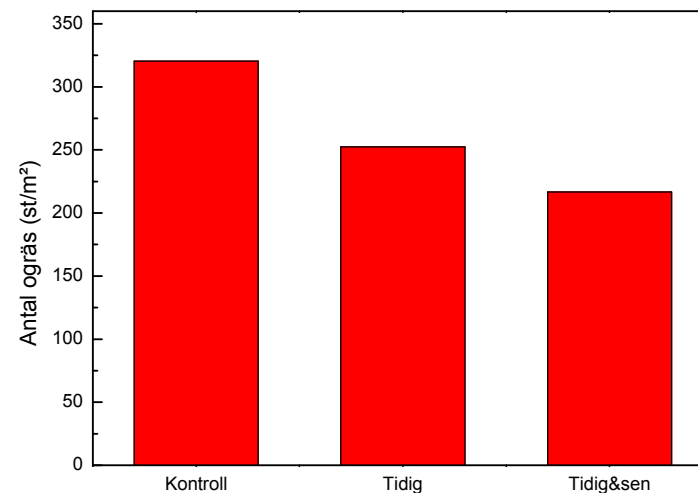
Datum:
1 harv = 7/6 och 2 harv = 30/5 och 7/6

En falsk såbädd -29 % ogräs, två falska såbäddar -42 % ogräs jämfört med obehandlad kontroll.

Raggården – Owe Johansson
Försöksplats: Vara

Olika antal harvningar före rotorharvning och sådd (Morot) 2006

Harvning nr 1 11/5
Harvning nr 2 17/5
Rotorharv 1/6
Sådd 8/6
Avläsning 6/7
(i raden)

Falsk såbädd – plus och minus

Bra effekt

- Sen sådd
- Varmt väder
- Fuktig jord

Dålig effekt

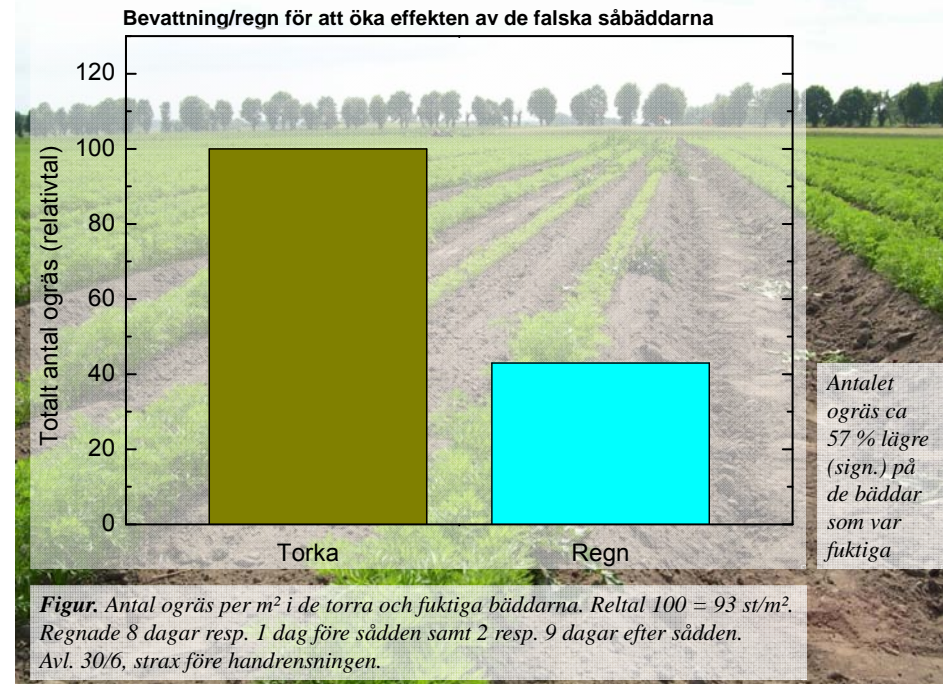
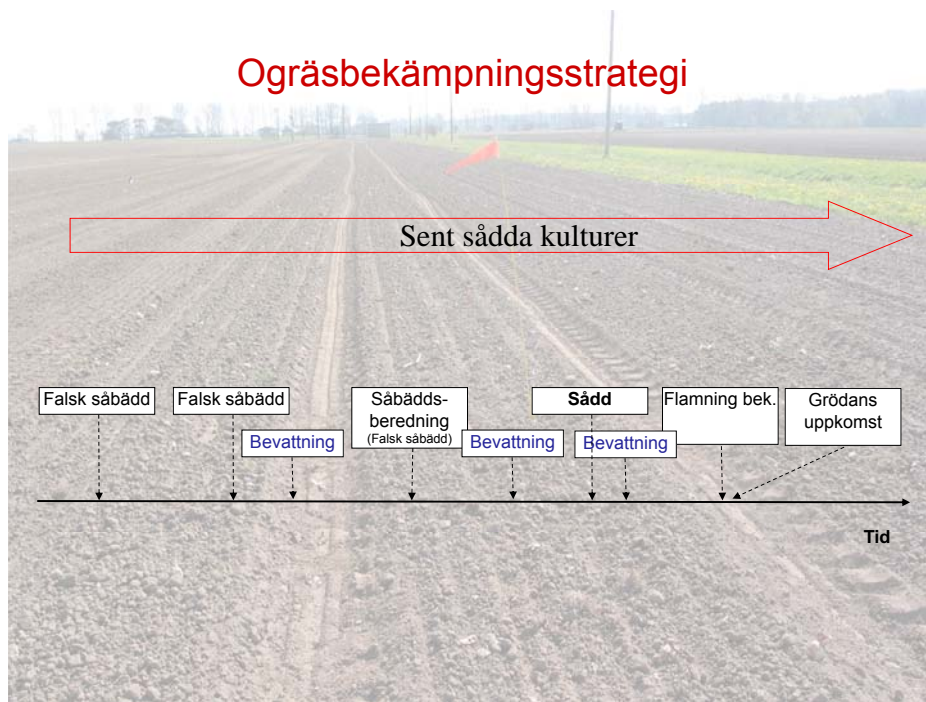
- Tidig sådd
- Kallt väder
- Torr jord
- Bäddodling – modifierad harv krävs
- Risk för jordflykt

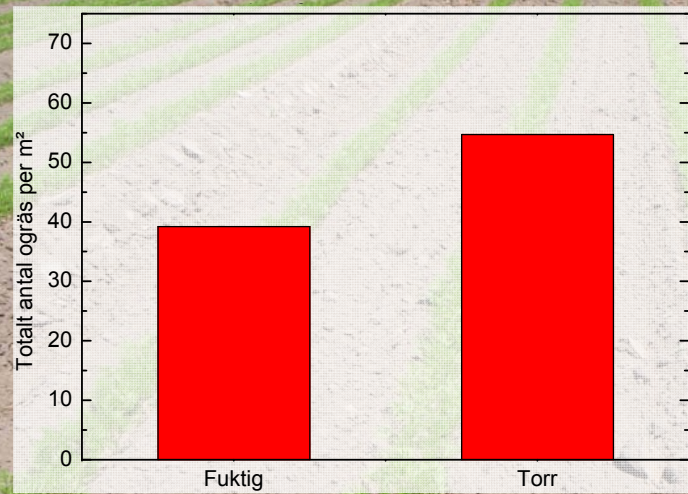
Bevattning/regn för att öka effekten av de falska såbäddarna

Ogräsbekämpningsstrategi

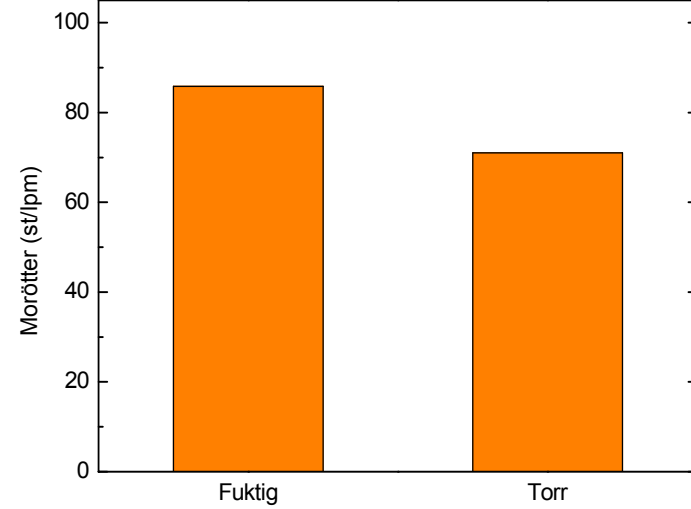
Fuktig och torr såbädd

Fuktig bädd genom bevattningen 5 dagar före sådden och regn 4 dagar efter sådden

Fuktig såbädd gav 28 % lägre antal ogräs (ej sign.) 2 dagar före handrensning

Fuktig och torr såbädd

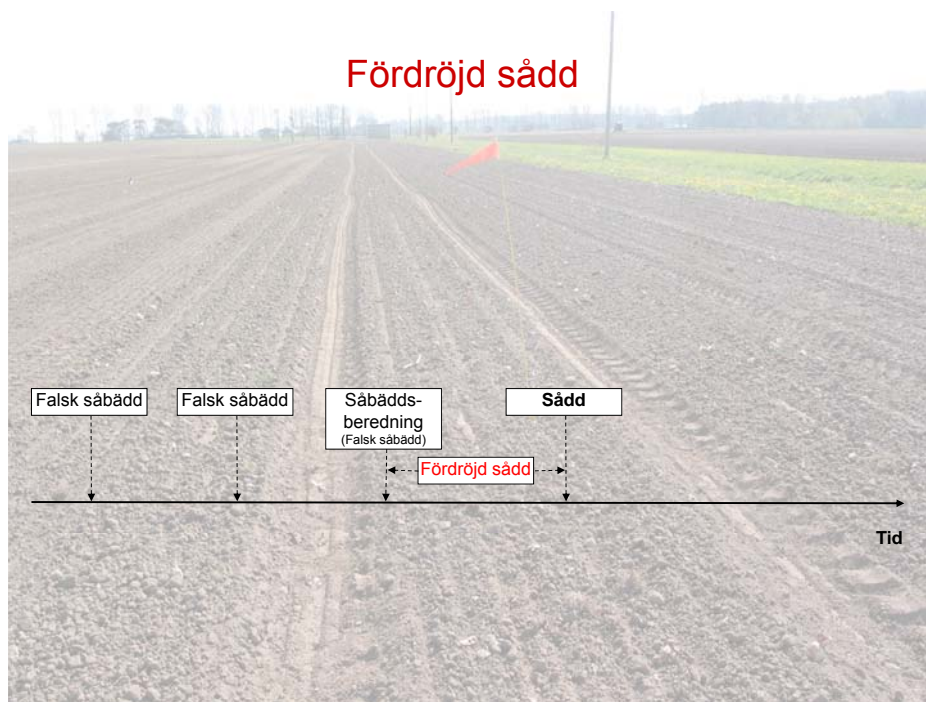

Fuktig bädd genom bevattning 5 dagar före sådden och regn 4 dagar efter sådd

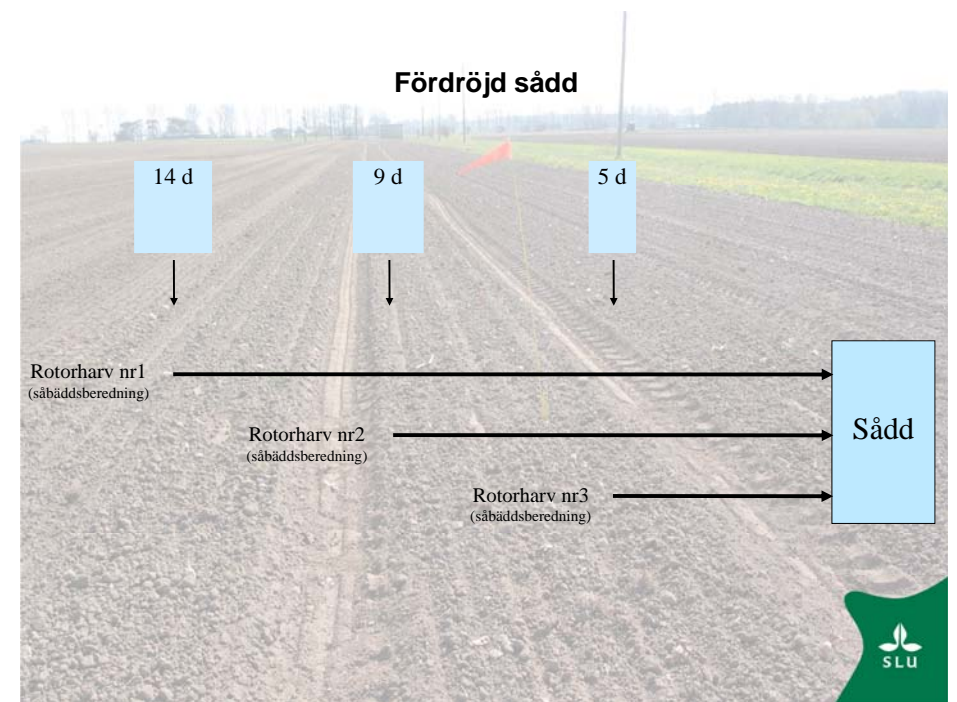
Fuktig såbädd gav 21 % fler morötter ($p=0,056$) 2 dagar före handrensning

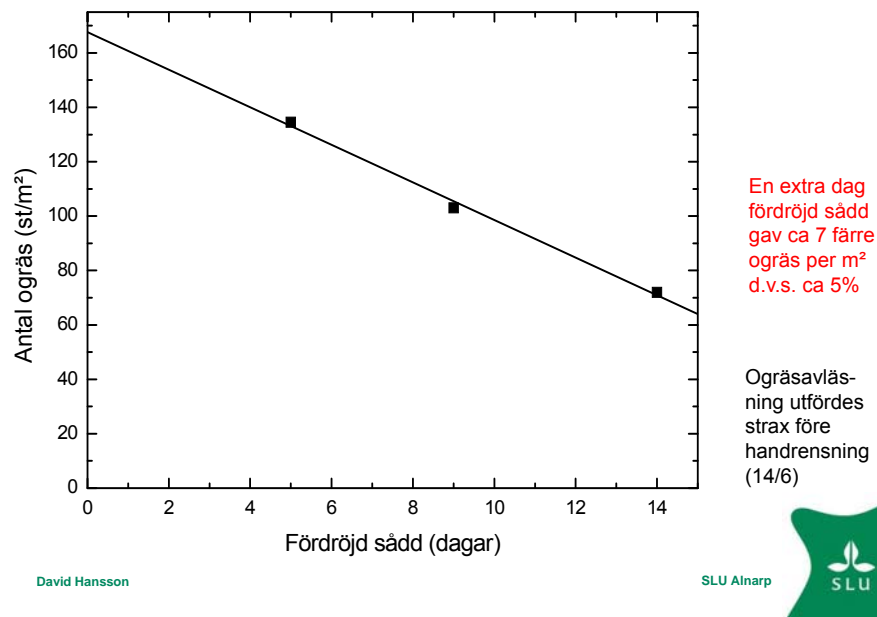
Fördröjd sådd

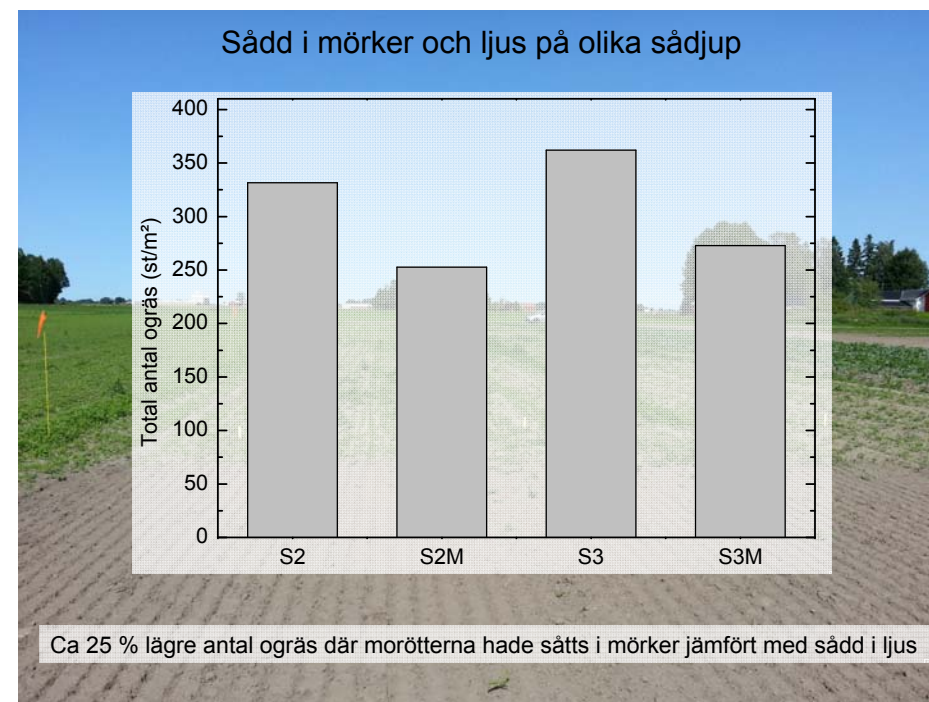
Fördröjd sådd

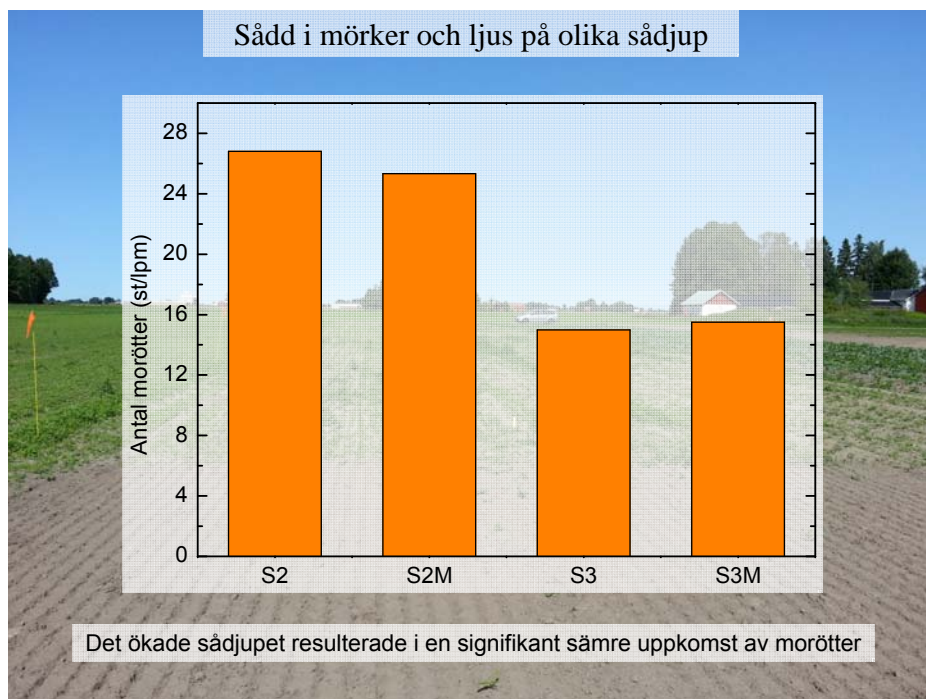
Fördröjd sådd i kombination med flämning strax före grödans uppkomst

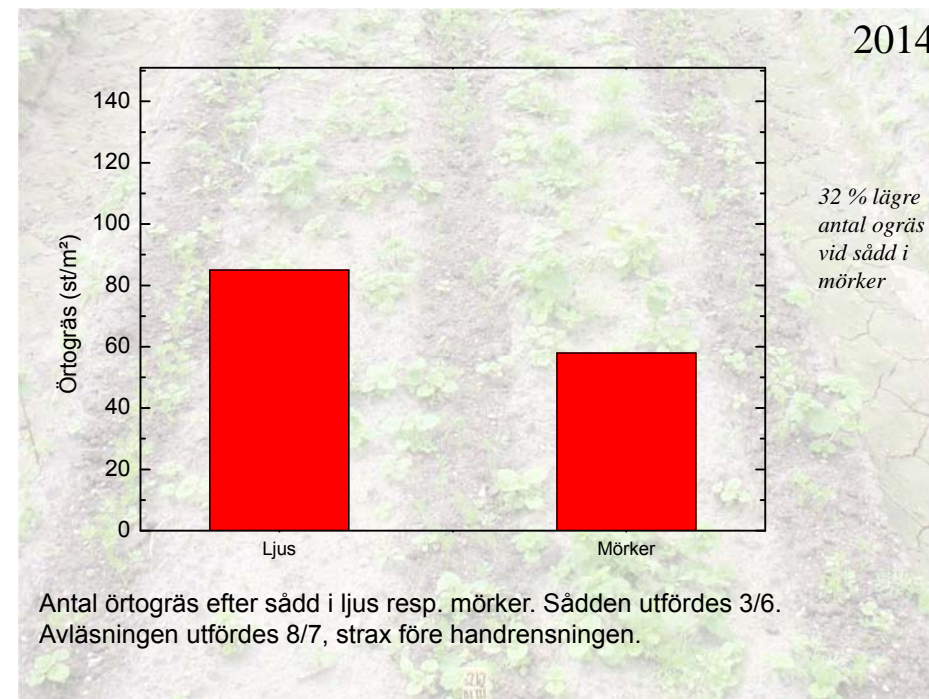
Sådd i mörker och ljus på olika sådjup

Sådd i mörker och ljus på olika sådjup

2014

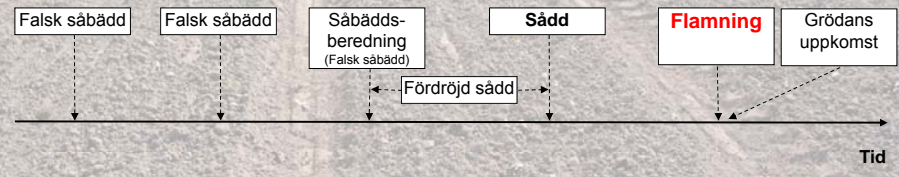

Flamning

Dödar små ogräs
 Snabb upphettning
 Cellmembraner brister
 Ogräsen torkar ut

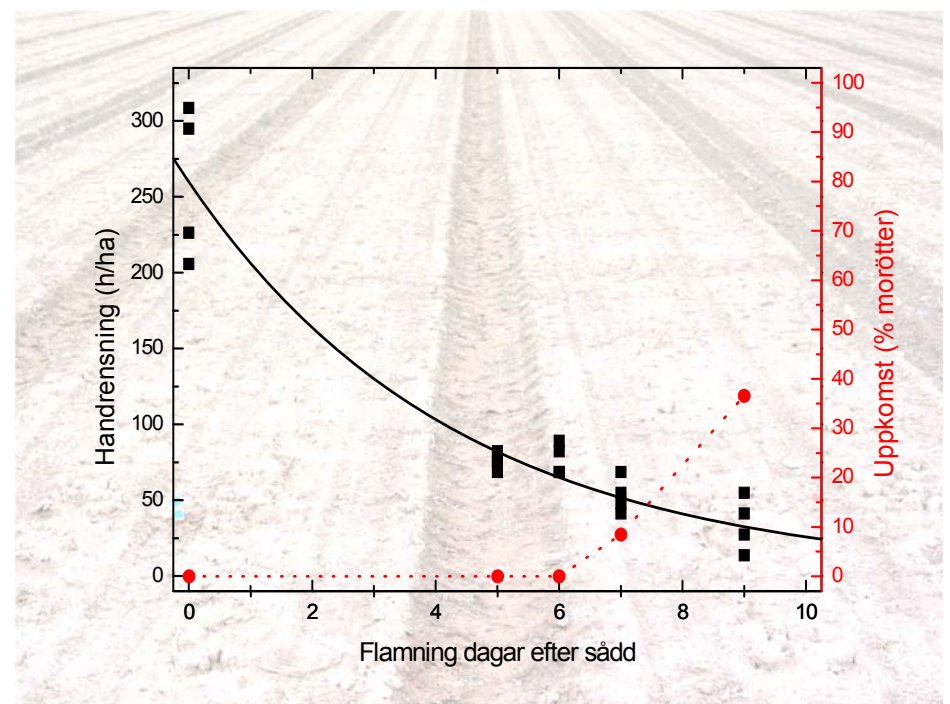
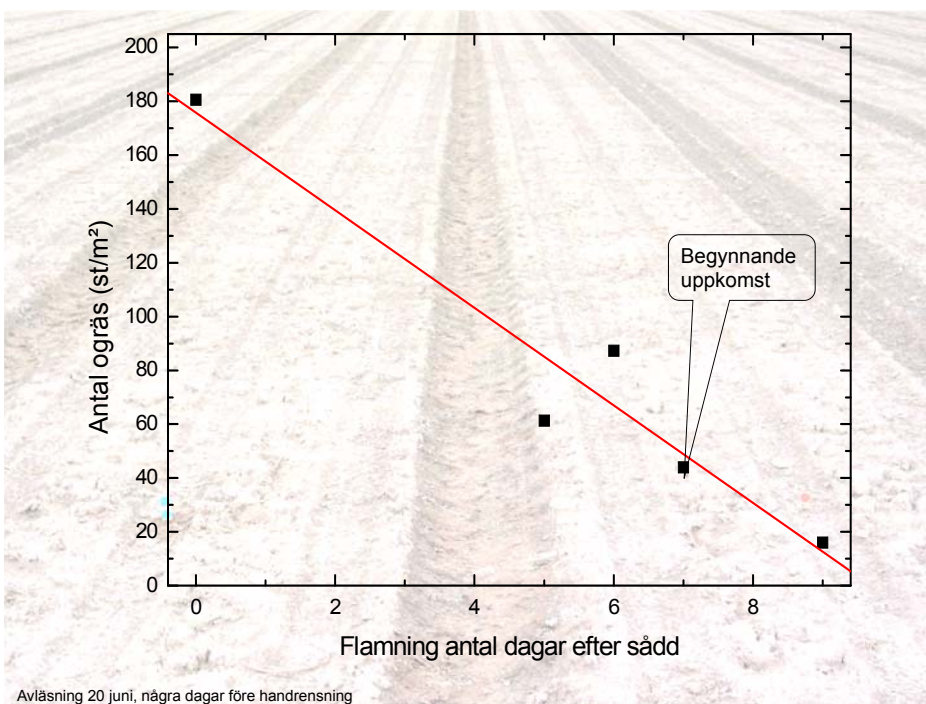
Ogräsbekämpningsstrategi

Flamning vid olika tidpunkter efter sådd av morötter

Anders Andersson
 Försöksplats: Karlskrona

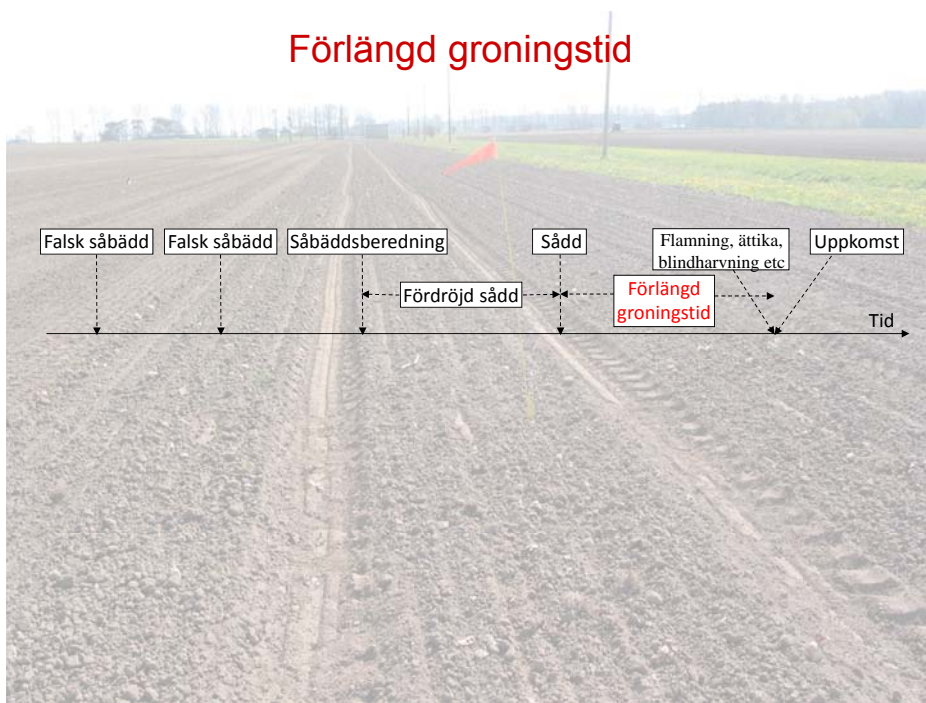
En dags senarelagd flamning resulterade i:

- 10 % ökad ogräsbekämpningseffekt
- 10-15 h lägre handrensingsbehov per hektar

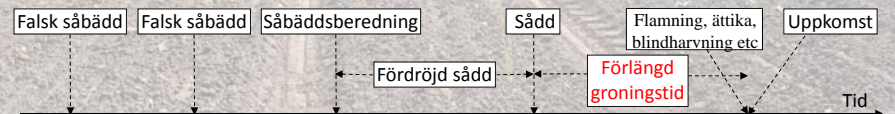
Weed master (företag Elomestari från Finland)

Förlängd groningstid

Förbättrad ogräsbekämpningseffekt för flamning genom förlängd groningstid hos ekologisk morot
Projektperiod 2011-2014

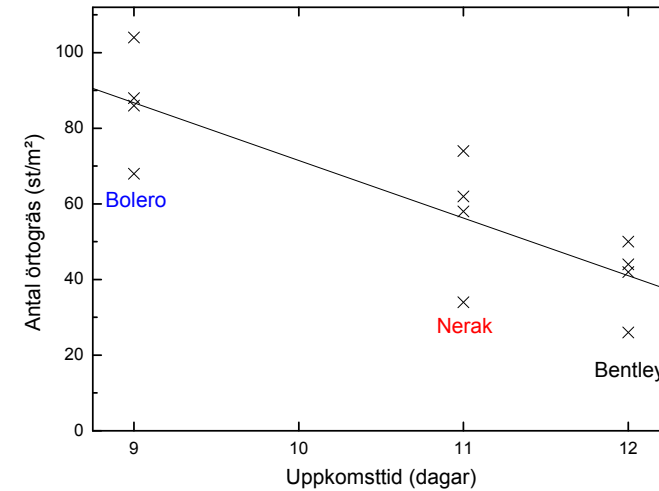
Finansierat av SLU EkoForsk

Här studeras bl.a.:
Sorter, sådjup, fröstorlek, fröbehandling

Morotssorter med olika långa uppkomsttider

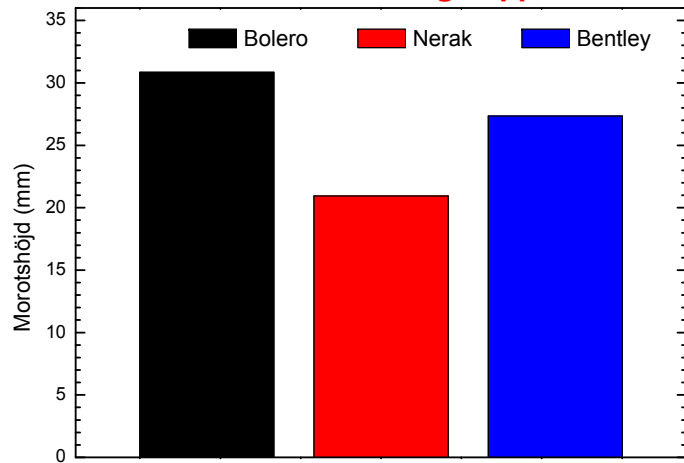

Antalet ogräs i förhållande till tiden mellan sådd och flämning. (Avläsning 26 dagar efter sådd).

SLU Alnarp

Morotssorter med olika långa uppkomsttider

Morotssorternas höjd (mm) (Avläsning 26 dagar efter sådd).

Bentley har en relativt lång uppkomsttid → fler ogräs kan flammas. Bentley växer dessutom relativt snabbt.

Om sådden sker vid en tidpunkt kan det vara positivt med sorter som har olika långa uppkomsttider.

SLU Alnarp

Den ideala morotsorten! (ur ogräsbekämpningssynpunkt)

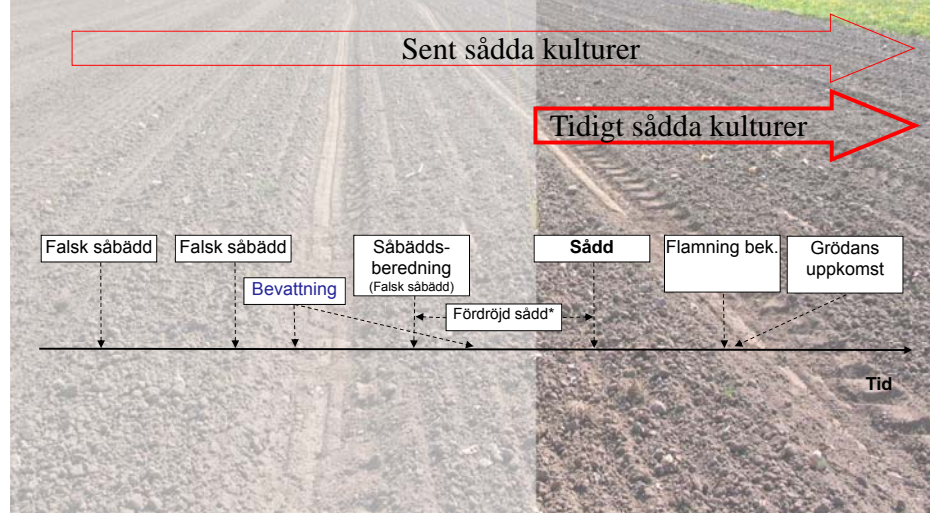
- Skall ha en relativt lång uppkomsttid, d.v.s. fler ogräs kan tas bort (via flämning) före grödans uppkomst.
- Växer snabbt efter uppkomst. Mekaniska bekämpningsåtgärder kan påbörjas tidigare.

SLU Alnarp

Ogräsbekämpningsstrategier

Sent vs. tidigt sådda kulturer

Ogräsbekämpningsstrategi

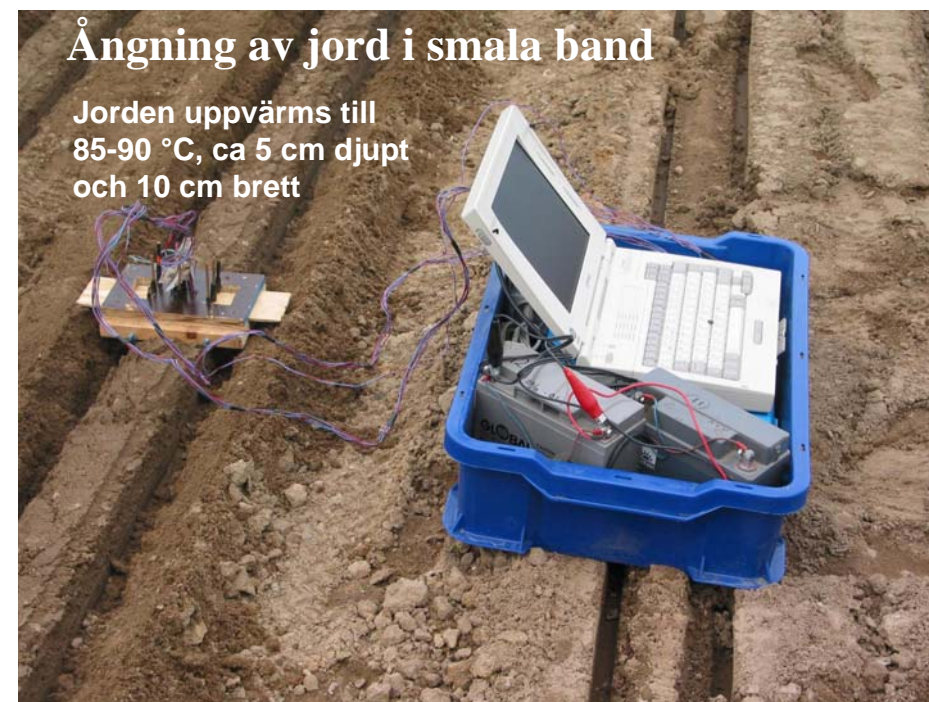
Ångning av jord i smala band

- 9-radigt aggregat
- 5,1 m brett
- 700 kW
- 8 tim/ha
- 8 m³ vatten/ha

Ångning av jord i smala band

Jorden uppvärms till 85-90 °C, ca 5 cm djupt och 10 cm brett

Bandångning före sådd

Stockholmsgården

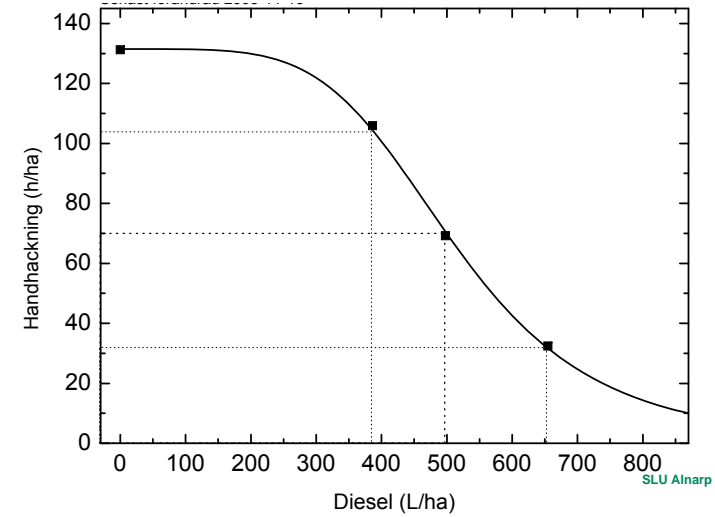
Jordtemperatur 90°C
95% färre ogräs
diesel 700 l/ha (1700 kg havre)

Högre uppkomst av betor
i ångade rader

Ångning av jord i smala band

Resultat: Tiden för handhackning kunde minskas med upp till 100 h/ha i ekosocker

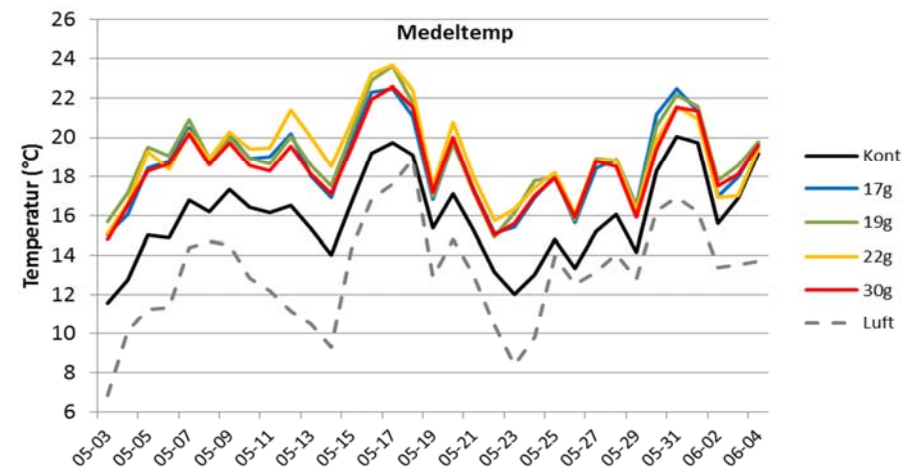

Fiberduk för att öka uppkomsten av ogräs före flammning

Hvilan, Åkarp Göran Göransson

Temperaturmätningarna på 2 cm djup och i luften

Jämfört med bar mark: 3,0 °C högre för dukarna med vikten 19 g/m² och 22 g/m²
2,7 °C högre för 17 g/m²
2,5 °C högre för 30 g/m²

Fiberduk för att öka uppkomsten av ogräs före flanning

Kontroll - utan duk

Fiberduk 17 g/m² (Covertan PRO)

Fiberduk 19 g/m² (Novagryl)

Fiberduk 22 g/m² (Covertan PRO)

Fiberduk 30 g/m² (Covertan PRO)

SLU Alnarp

Försöksplan till försöket "Fiberduk förbättrar flanningens ogräsbekämpningseffekt vid tidig sådd av ekologisk morot"

Fältet grundgödslas och fräses med rotorharv. Strax därefter lades fiberdukar (19 g/m² eller 22 g/m²) ut på marken. Efter ca 1 vecka påbörjas de falska såbäddarna (0, 1 resp. 2 ggr). Sådden av morot utfördes efter ca 7, 14 eller 21 dagars fördröjd sådd. Som jämförelse fanns två försöksled utan täckning med fiberduk (bar mark).

Led	Duk	Fräsning	Falsk såbädd	Falsk såbädd	Falsk såbädd	Fördröjd sådd	Sådd
	Datum	2/4	16/4	23/4	29/4		5/5
1	Nej	x	x	x		12d	x
2	Nej	x		x		12d	x
3	Ja	x	x	x		12d	x
4	Ja	x		x		12d	x
5	Ja	x			x	6d	x
6	Ja	x	x			19d	x

SLU Alnarp

Selektiv harvning i raden - 2013

Vid behandlingen var morötterna ca 70 mm höga och i 2 bladstadiet, jordart: lerig grovmo

Harvning i raden, Per Modig Österslöv

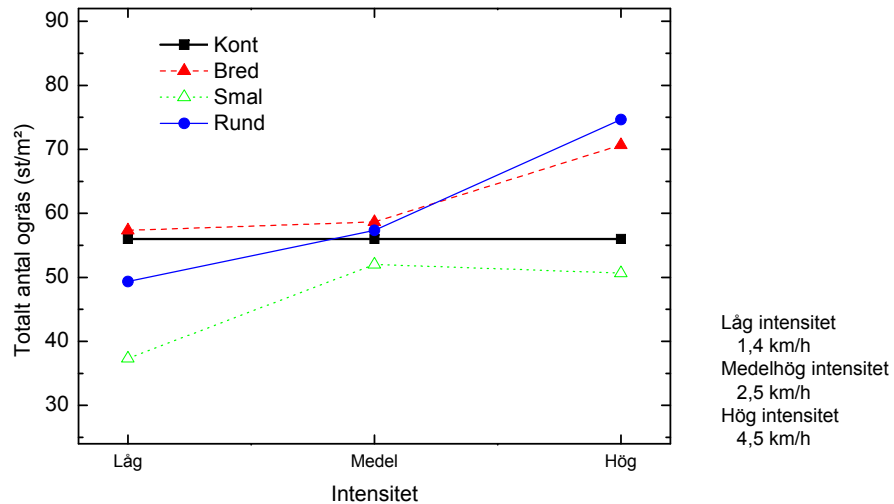

Fjäderblad:

- smala platta, 3 mm breda, 3 st 75 mm långa blad i varje borstknippe
- breda platta, 5 mm breda, 3 st 105 mm långa blad i varje borstknippe
- runda fjäderblad, 3 mm i diameter, 170 mm långd

Harvning i raden, Per Modig

Antalet morötter reducerades ej vid låg (1,4 km/h) och medelhög (2,5 km/h) harvintensitet i raden.

Låg intensitet
1,4 km/h
Medelhög intensitet
2,5 km/h
Hög intensitet
4,5 km/h

Fjäderblad:

- Smala platta, 3 mm breda, 3 st 75 mm långa blad i varje borstknippe
- Breda platta, 5 mm breda, 3 st 105 mm långa blad i varje borstknippe
- Runda fjäderblad, 3 mm i diameter, 170 mm längd

Vid behandlingen var morötterna ca 70 mm höga och i 2 bladstadiet, jordart: lerig grovmo

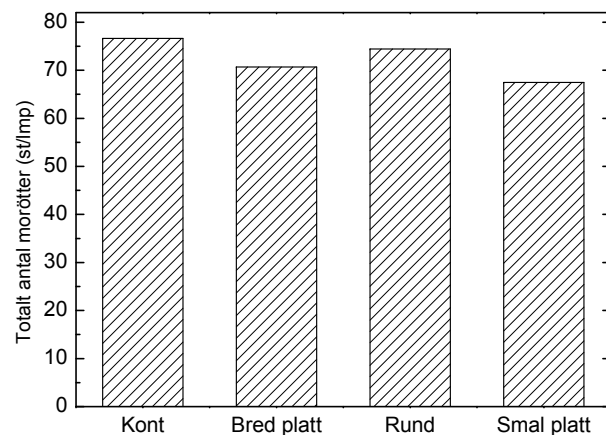
SLU Alnarp

SLU Alnarp

Harvning i raden, Per Modig

Hög intensitet

Lägre antal morötter med smala platta fjäderbladen. Även de breda fjäderbladen reducerade antalet morötter vid hög intensitet ($p=0,057$) ej sign.

Fjäderblad:

- Smala platta, 3 mm breda, 3 st 75 mm långa blad i varje borstknippe
- Breda platta, 5 mm breda, 3 st 105 mm långa blad i varje borstknippe
- Runda fjäderblad, 3 mm i diameter, 170 mm längd

SLU Alnarp

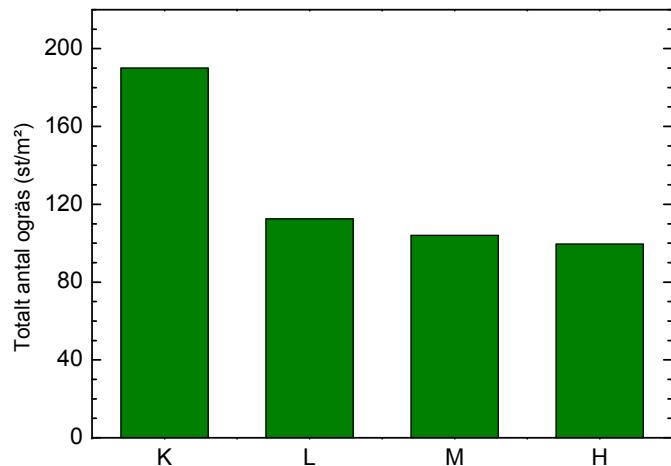
Österslöv, Kristinstad – Anders Jeppsson

Fjäderblad: Runda fjäderblad, 3 mm i diameter, 170 mm längd

Morötterna: Vid behandling 30-50 mm höga och i ♥ till 1-bladstadiet. **Jordart:** lätt sandjord

Harvning i raden, Anders Jeppsson

Harvningen i raden reducerade antalet ogräs med ca 45 %

Intensitet:

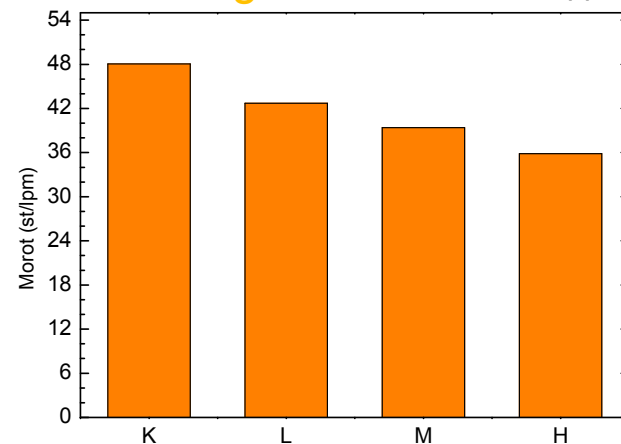
K= Obehandlad kontroll
L = Låg ca 1,6 km/h
M = Medelhög ca 2,5 km/h
H = Hög ca 3,6 km/h

Vid harvningen var morötterna 30-50 mm höga och upptill 1-bladstadiet.

SLU Alnarp

Harvning i raden, Anders Jeppsson

Intensitet:

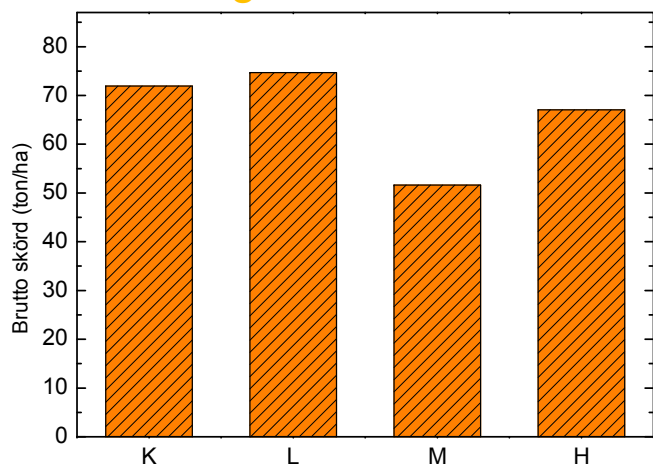
K= Obehandlad kontroll
L = Låg ca 1,6 km/h
M = Medelhög ca 2,5 km/h
H = Hög ca 3,6 km/h

- Ingen signifikant skillnad i antalet morötter mellan kontrolledet och harvning med låg intensitet (1,64 km/h).
- Lägre antal morötter i led M och H jämfört med kontrollen (sign. resultat)

SLU Alnarp

Harvning i raden, Anders Jeppsson

Intensitet:

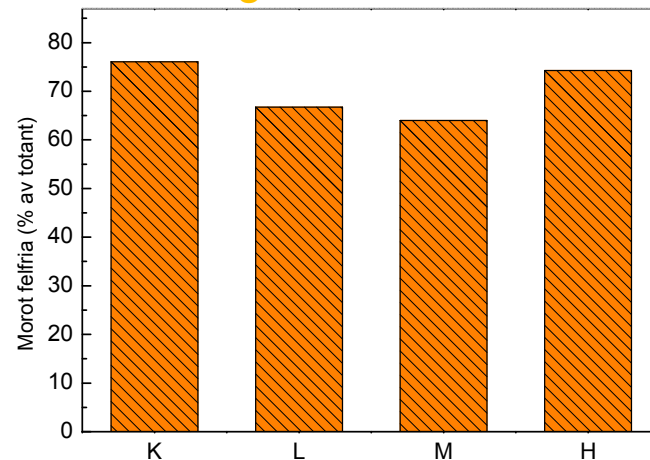
K= Obehandlad kontroll
L = Låg ca 1,6 km/h
M = Medelhög ca 2,5 km/h
H = Hög ca 3,6 km/h

- Ingen signifikant skillnad i bruttoskörd mellan kontrolledet och led L och H.

SLU Alnarp

Harvning i raden, Anders Jeppsson

Intensitet:

K= Obehandlad kontroll
L = Låg ca 1,6 km/h
M = Medelhög ca 2,5 km/h
H = Hög ca 3,6 km/h

- Det var ingen signifikant skillnad i andelen (%) felfria morötter (figur).
- Det var ingen signifikant skillnad i andelen grenade morötter och nackskadade (visas ej i figur).

SLU Alnarp

Bearbeta ogräs i raderna

Fingerhjul

Skrappinnar

Ogräsharvning

Skrappinnar

- + Lågt pris
- Kräver noggrann styrning
- + God effekt i raden

Fingerhjul

- + Enkel inställning
- + God effekt
- + Förlåtande vid felstyrning
- Dyrare än skrapinnar

Mactrac

Maprosystem AB Sverige

<http://www.mactrac.se/>

Drängen

Bekämpningsstrategier med miniträda och avbrottsgrödor mot nattskatta och bågarnattskatta i en ekologisk växtföljd med potatis, morot och lök, spannmål

Mellangrödor

Facelia
Phacelia tanacetifolia

Oljerättika
Raphanus sativus (Oilseed radish)